

Cautera mala Buləs aban ká a ban

AMƏ FILIPI Məncau

Cautera mala Buləs aban ká a ban Amə Filipi ka, Buləs nè giləì ace ikəlisiya mana a Filipi, a bákú mana yì ka, nda aba kùrban ngga. A bákú məno ka abea amətúró kwadi mənana à earnə kanigir male raka à nda aban soaki babumi, sə yì ka, nda aba bumkidikea ace kanigir nyir mənana ndakam aba ikəlisiya a nggea-là Filipi ka. Kat andə aməno ka cau bá cauterəa man ngga, lùmsə nè bumpwasəa andə babum candəa mənana kə pabamuru mə'kərkér nì mala Buləs a ban Yesu Kərəsti nda bərbər nè gandə məngge ka.

Buləs tite nè pak yàwá a ban aməkwadí mala amə Filipi ace boro mənana à túri wi ban nəi bə pakki wi gbasha aba təle male ka. Kat andə atanni male ka, bak babumia bəà kum məsəkang-kangja abalə atanni malea. Buakia rəia bəà kum ulang bealu mala nongsəmúrū mala Yesu, bəà kəa earı bəbum mala earce bamur rəu andə twàlbamúrū bə gingnəia dàng. Kasə bələia ama do malea aba kpapi andəa Kərəsti Yesu ka, boro mala bwamuru mala Bakuli na abania ace pabamuru malea; pa ace kpata Nggurcau mala amə Yahudi dàng. Gilə cau amur banboarnado andə dorəpwala mənana Bakuli kə pe abwana mənana à kpapi múrià andəa Kərəsti ka.

Agir mənana abaləi ka

Makkun1:1-11
 Abealu mənana Buləs kum ɓamúrì abaləia
 ka1:12-26
 Do aba Kərəsti1:27-2:18
 Atúró mənana à ndakam ace Timoti andə Apa-
 furoditus ka2:19-30
 Nunkiru arə abibura andə agir mur'mwana3:1-
 -4:9
 Buləs andə agyajam male amə Filipi4:10-20
 Masələata cau4:21-23

Makkun mala Buləs andə Timoti

¹ Cauterəa mənia ka, pur nəban Buləs andə Timoti, aguro mala Kərəsti Yesu.

Aban ká a ban abwana amə fele mala Bakuli a Filipi, yia mənana à nda aba dotarəu andəa Kərəsti Yesu ka, kat andə abwana-məgule andə amə'bwləturo bá ndahiwı.*

² Bə Bakuli Tár səm andə Mətalabangŋo Yesu Kərəsti, pa wun bwamuru andə dorəpwala.

Yàwá andə hiwi mala Buləs

³ Bə aya pwari sə ən denyinə wun ngga, ən nggə pakki Bakuli mem yàwá.

⁴ Hiwi mem ace wun kat ko aya pwari ka, ən nggə pê nə bumpwasəa,

⁵ acemənana wu pam gbasha aba hamnə Cau Amsəban mala Kərəsti, twalo a bu-pwari mənana wu tita oe ka, yi puro adyan.

⁶ Mim ngga, mə ndanə makbaləu ama Bakuli mənana tita mənia yì túró məboarne abalə wun ngga, nə lidəmba nəi aban ká masələe a Pwari mənana Kərəsti Yesu nə nyar nəi ka.†

---

* **1:1 1:1** Balli gbal aba: Atúró 16:12.   † **1:6 1:6** Balli gbal aba:
1Kor 1:8.

7 Bè ən twal wun kat anggo ka, ən bwarki dang, acemənanəq babumam nda arə wun. Wun kat ka wu nda atàm, wu nda arə bwalàm arə mənia yì túró Bakuli pam aba bwamuru male ka, kat aba kùrban mem, andə bəl bá Cau Amsəban, andə ləmdəi abwana məsəcau mənana abaləi ka.

8 Bakuli súrənà rə lime mala earcearəu mənana mə ndanəi ace wun, andə nzal wun mənana kat ən nggə oe, nə ulang earceban mənana Kərəsti Yesu ndanəi ace wun ngga.

9 Sə hiwi mem ngga, nda mənana ama earcearəu ma'wun bə lidəmba nə gulo, sə bə wu lùmsə nə súrəe andə bwaltagir məlime.

10 Acemənana ən nggə earce ama, bə wu bwalta gır mənana boaro kutibani wun nə twal ka, sə anggo ka wun nə dukdo boarnsari andə dwanyicau-arəü, ace Pwari nyare mala Kərəsti.

11 Wu lùmsə nə abealu mala docauboarna, mənana Yesu Kərəsti pea abalə wun ngga. Mənia ka, nə pə Bakuli gulo andə bwangsəban.

Banboari Buləs ama à haməna nə cau mala Yesu

12 Ado ka ən nggə earce bə wu sələa, wun amə'eamrəarəu, ama agir mənana à kumam kani ka, à nda à tsək Cau Amsəban akiban ngga.

13 Àkè cè sə abwana mənana akani, andə amə'yál palta kat ka, à sələ ama mə nda aba nsolo ace Kərəsti.‡

14 Sə ace kùro mənana à kùram a ndàkurban ngga, bangula amə'eamrəarəu mənana akani ka, à kum babumcandəa sə à bang cau mala Bakuli nə rəcandəa, bangciu pà kàm dang.

‡ **1:13** 1:13 Balli gbal aba: Atúró 28:30.

15 Məsəcau na ama abea bwana k` hamnə cau mala Kərəsti ace mwararəu andə mbali, sə abea ka, à kə hamnəi nə babum məboarne.

16 Amənia yia bwana nənzémò ka, à kə hama ace earcearəu mənana à ndanəi arəàm ngga. Acemənana à sələna ama Mətalabangŋo twalam ace bəl bá Cau Amsəban.

17 Abea məno ka, à kə hamnə cau mala Kərəsti nə məsəcau dàng, à kə hamnəi nə mwararəu, à kə səni kəla à nə tsəa bə rəam kwanam aba kùrban mənana mə ndakam ngga.

18 Sə məno ka kidiki kəgır dàng! Ko bə nda aba məsəcau ko aba nyir ka, à haməna nə Kərəsti, sə aba məno ka ən nggə pak banboarnado.

E, sə mə nə lidəmba nə pak banboarnado,

19 acemənana ən sələna ama nə ahiwi ma'wun, andə gbasha mənana Bangŋo mala Yesu Kərəsti pam ngga, agir mənana à kumam ngga, à nə nggá duk panzəban mem.

20 Ən nggə sən dəmba nə tsəkbaləu ama pà mə nə nu kəsəkyə dəng ko bəti. A kúnì ka mə nə kum məsəkang-kangŋa pepè, acemənana ado, kəla mənana a koya pwari ka, Kərəsti nə kum gulo a baləam, ko nə yiləmu ko aba lú.

21 A banam ngga, do nə yiləmu ka nda ace Kərəsti, sə bə ən wu ka, boaro kutibəni. §

22 Səama bə ən dum nəyiləmu a nggūrəu ka, mə nə pak atüró məboarne kpəm ace Kərəsti. Mim ado ka, məsəcau, ən súrə ko mə ye nda boaro kütì bì ka dàng.

23 Babumam gau bari: Eare mem ngga, mə nə o

mə nə nggá do sənəa Kərəsti, acemənana mənia ka nda nè boaram nè kutibani ka.

²⁴ Sə ace wun ngga, ndanə boaro bə ən lidəmba nə yiləmu a nggūrəu.

²⁵ Sə acemənana ən earəna nə məno ka, ən sələna ama mə nə lidəmba nə do nə yiləmu ace mənana bə ən duk gbasha ma'wun kat, bə wu gulo, sə wu kum banboarnado mala pabamuru.

²⁶ Sə bə ən yina a ban wun dəm ngga, wun nə nggori nə Kərəsti Yesu kərkér ace gir mənana kə pə a baləam ngga.

²⁷ Ado ka, gir mənana boaribani ka, nda mənana ama wu do kəla abwana mala Kərəsti, nə bwal bamur rə wun aba njar mala Cau Amsəban. Sə ko bə ən yiu dəm a sən wun, ko ən yiu raka, mə nə ok ce came ma'wun kàngkàng aba Bangño andə babum mə'mwashati andə bariki a tarə wun ace pabamuru ma'wun arə Cau Amsəban.

²⁸ Wu kəa dum nə bangciu a badəm abi wun aməbura dang. Məno ka, nda nə ləmdəia wia ama à nə nggá kidiki, sə wun ngga wu nə àwá. Mənia ka nda pe mala Bakuli.

²⁹ Acemənana dəmbu mana wu kùmô arə pakki Kərəsti túró ka, pà ace pabamuru nəmurəi a baní dang, nda gbal acemənana ama wu nə nu tanni ace ka.

³⁰ Mənia yì wara ka səm nda atè sənəa wun. Wu sənəna bariki mem, sə wu ongənəna ce məno ado mə nda abaləi ka.*

2

---

* **1:30 1:30** Balli gbal aba: Atúró 16:19-40.

Nyesə bamuru kəla mala Kərəsti

¹ Ado ka, bəkbəbum nda kam aba Kərəsti, sə girikiban nda kam aba earcearəu male, sə Bangjəo mala Bakuli ka, kə yinə dotarəu mwashat a rəarəu. Bakuli pana wun sən məsəswatər mala rəarəu andə ləmdə pe məboarne.

² Ace mani ka, wu ciem bə̄ banboarnado mem lùmsəo! Wu earnə rəarə wun. Wu ləmdəià rə wun earcearəu. Wu do aba kpapi bamuru aba denyicau ma'wun, kəla wu nda mwashat bərbər.

³ Gır mənana kat wun nə pə ka, wu kəa pe nə earce-bamuru, ko twàlbamúrū dang; wu nongsə bamur rə wun, wu twal abi wun kəla à kútì wun.

⁴ Wu tsəkir abwanaq kəla mənana wun nə tsəkir bamur rə wun ngga.*

⁵ Bə̄ babum wun pa kəla mala Kərəsti Yesu:

⁶ Kat andə mani ama nda
mwashat andə Bakuli ka,
twali púp ama nə karə rəi
arə Bakuli dang.[†]

⁷ Yàle yì ka, sukki agir kat,
nyesə bəmúrì kəla
kəgır dàng,
sə pa bəmúrì kəla guro,
yi pa kəla bwapəndəa
aba nggürəu.[‡]

⁸ Sə lang pusəna rəi kəla
bwapəndəa aba nggürəu ka,
yi nongsə muri
kə oki Bakuli kiru

* **2:4 2:4** Balli gbal aba: Rom 12:10; 15:1-2.   † **2:6 2:6** Balli gbal aba: Yoh 1:1.   ‡ **2:7 2:7** Balli gbal aba: Mat 11:29; 20:28.

bà lú, nggearə lú mana
 amur nggun-gangndəi§ ka!*
 9 Ace mani ka,
 Bakuli gusələi,
 tsəi a bancame mənana kútì
 aban kat ka.
 Sə pe wi lulləu mana
 kàrmúr alulləu kat,†
 10 ace mənana nə lullə
 Yesu ka, koya nkūnu,
 mala agir mana a kùli,
 andəa mana a nzali,
 andəa mana a tà-nzali ka,
 à nè kündəo.‡
 11 Sə koya lasəu ka,
 nè bang bwāng ama,
 <<Yesu Kərəsti ka
 Mətalabangño na,>>
 ace gusələ Bakuli Tárrú.

Ləmdə tălaban ace Kərəsti

12 Wun agyajam mem mənana ən earkiyi acea raka, mənana mə ndá aban wun ngga, wu kə ok kiru pwari-pwari. Sə ado mənana ən pâ aban wun raka, boaro bə okiru ma'wun bə kútì məno. Wu pak túró mala amsəban ma'wun nə bangciu andə rəbəla.

13 Bakuli ka, nda rə pak túró abalə wun, bə pà wun rəcandəa andə babum mala pak gır mənana nə pwasəbumi ka.§

---

§ **2:8 2:8** lú mana amur nggun-gangndəi: ko <<ulang lú mənana lú súban na ka.>> * **2:8 2:8** Balli gbal aba: 2Kor 8:9; Ib 5:8. † **2:9 2:9** Balli gbal aba: Rom 10:9; 14:9; Afi 1:20-21. ‡ **2:10 2:10** Balli gbal aba: Isha 45:23; 49:18. § **2:13 2:13** Balli gbal aba: 1Kor 15:10.

14 Wu pusə nggwani andə makgìr abalə agir mənana kat wu pakkiyi ka.

15 Anggo ka, wun nè duk amuna mala Bakuli, amə dswanyicau-arəü, amə babum boarnsari, andəa mənana à pà nè kum kə məbane a rəia raka. Wun nè dukdo anggo abalə abwana mala nza mə dswanyi məsəcau andə mə kpata njar kidiki, mənana wun nè nggə tă abaləi kəla anlero aba banza ka.*

16 Sə aba doe anggo bə̄ wu kə bwal kàngkàng arə cau mənana pākiyi yiləmu ka. Bə̄ wu kə pa anggo ka, a pwari mənana Kərəsti nè nyar nəi ka, mə nə nggori nə wun, sə mə nə sələ gbal ama túró mem andə bariki mem ngga, à pà bā dang.

17 Pabamuru andə atúró ma'wun aba kpata Mətalabangŋo ka, à ndà kəla pa boro a baní. Sə ko bə̄ yi do ama à nda rə dārē yiləmem kəla gìr-dārəa amur mənia yì boro mala pabamuru ma'wun ngga, bumam nè pwasəo, səm nè pak banboarnado a tarə səm kət.

18 Wun gbal ka, ban nə boara wun, wun nè pakkidire atàm.

*Buləs bwangsə Timoti
andə Apafuroditus*

19 Bə̄ Mətalabangŋo Yesu ear ka, mə ndanə tsəkbaləu ama mə nə tasəta Timoti aban wun, adyan tù, ace mənana bə̄n yi kum bakbabum arə cau mənana mə nə yia oè amur wun ngga.

20 Ən panə kəbwə kəla yì, Timoti, mənana kə tsəkir wun pepe aba məsəcau ka dàng.

---

* **2:15 2:15** Balli gbal aba: Nggur 32:5; Mat 5:45,48.

²¹ Koyan ngga, gìr mənana babumi earkiyi ce ka nda pakkiyi ka, à tsəkir túró mala Yesu Kərəsti dàng.

²² Sə Timoti ka, wu sələna ama ləmdəna bamúri ama kāróna bwa. Pàngnjənà túró atàm kəla muna andə tárrí. Yì ka, bwalàm nggàm aba túró hamnə Cau Amsəban.

²³ Ace mani ka, mə nda rə tsəkbaləam ama bən súrənà rəgir mənana mə nda abaləi ka, mə nə túrí a ban wun.

²⁴ Mə ndanə tsəkbaləu arə Mətalabangño ama mim nə nggearəam ngga mə nə ká a ban wun, banì pà nə sau dang.

²⁵ Ən səni, ndanə boaro bən nyəsəa wun Apafuroditus, mə'eambam, biam mətúró andə biam soje. Yì dəm ngga nda bwa mənana wu túrí bə tsəkiram aba dotəle mem ngga.

²⁶ Ado ka, rəi kə bəla ace sən wun. Banboari wi dang, mənana sələ ama wu ongjəna ce rəkwana male ka.

²⁷ Aba məsəcau ka, rəi kwani kərkér, yàle ue bəti bə wuna. Sə Bakuli ka, sən məsəswatər male andə mem gbal, sə amsəi, ace mənana bumkidikea mem bə kəa gul kərkér dang.

²⁸ Bumam kə pi bən tasəa wun tè dəm, acemənana ən sələna ama bə wun səni dəm ngga, babum wun nə pakkidire, sə mim gbal ka babumam nə nongjəo.

²⁹ Wu gingsəi nə earcearəu mala aməkwadi, nə banboarnado pepè, andə pagulo, kəla mənana boaro bəà pea amə pakki Mətalabangño túró ka.

³⁰ Acemənana apî lú bəti aban pakki Kərəsti túró.

Twal yiləmi a kun kəgir dàng aba pakkam túró mənana bé wun nda wun nè pakkam ngga.

3

Kəa gūlì arə nggūrəu dang

¹ A masələate ka, wun amə'eambəam, bé ban boara wun ama, wu nda ka mala Mətalabangŋo. Bəsələ gilə agir mənana ən giləa wunia a dəmba ka, kwan rəam dàng. Nda ace yál pañamuru ma'wun.

² Wu tsəkir wun arə anvwa məno, amə'bealbikea, mənana à cam kingging nə cau mala kasə-batau ace kum amsəban ngga.

³ Səm mənana səm nggə peri aban Bakuli aba Bangŋo ka, səm nda ka abwana mənana à kasəa səm batau aba məsəcau ka. Səm ngga, səm nggə nggori nə Kərəsti Yesu, səm gūlì arə agir mənana à pè aba nggūrəu ka dàng,*

⁴ kat andə amani ama mə nə gandə jali nə aməno yì agir ka.

Bé abwana nakam mənana à kə səni kəla à ndanə agir mənana à nə jali nəia ka, mə ndanəia pas mənana à kúti malea ka.

⁵ Acemənana à kasəam batam a tongno-nong-taruià nongŋo anzəm bəlám,† mə nda bwa Isərayila, a tau mala Benjami, bwa Yahudi məbafoe. Sə bé nda ace kpata Nggurcau mala Musa ka, mə nda bwa Farisi, mənana à ndanə bumpina arə kpata Nggurcau ka.‡

---

* **3:3 3:3** Balli gbal aba: Rom 2:28-29; Gal 6:14-15. † **3:5 3:5** Balli gbal aba: Tite 17:12; Pəris 12:3. ‡ **3:5 3:5** Balli gbal aba: Rom 11:1; Atúró 23:6; 26:4,5.

6 Bè nda a cau mala pakki Bakuli túró nə bumpina ka, bafo ən pe ikəlisiya tanni kerkér. Sə bə kár a buì mala docauboarna aba kpata Nggurcau ka, ko ən yallì kə bə dang. §

7 Agir mənana didyal ən nggə twalia kəla agirkuma ka, adyan ngga, ən nyəsəia bə, ace cau mala Kərəsti.

8 Sə kəgır pà kám à nə kànì arə súrə Kərəsti Yesu Mətalem dang. Ən nyding girbunda kat ace cau male. Ən sukkinia, ən twalia à pà a kun kəgır dang, ace mənana bə ən kum Kərəsti,

9 sə bə səm duk mwashat səni. Ən nggə twal cauboarna mala bamúrám mənana à kumgiyi ace kpata Nggurcau ka kəgır na dəm dang; she kə mənana à kumnggiki nə pabamuru aban Kərəsti ka. Acemənana njar mana Bakuli nə tsək səm, səm nə duk abwana məboarne a kāne male ka, ndă bə səm pa bamur səm aban Kərəsti ka.

10 Ən nggə earce súrə Kərəsti andə rəcandəa mənana loasəi a bembe ka. Ən earəna mə kum kāmbe mem aba nu tanni atè, mə nə wú a cau male,

11 nə tsəkbaləu ama, ko lang ngga mə nə kum lo a bembe.

Bariki aban ká lùmsə túró

12 Mim ngga ən twali ama ən bwaləna ban came dang, sə ən malaká lùmsə gbal dang. Mə nda aban bariki mə nə kum gır mənana Kərəsti Yesu ciem, ən duk male ace ka.

13 Wun amə'eambəam, ən twali kəla ən kuməni dang. Gır mənana mwashat ən nggə pak ka, nda

---

§ **3:6 3:6** Ballı gbal aba: Atúró 8:3; 22:4; 26:9-11.

mə lóré gır mənana kutina ka, sə mə soa məsəu atà gır mənana nda a dəmbam ngga.

14 Ḗn pa rəcandəa arə bangmire aban ká masələate, ace mənana mə kum tangnakusəu a kùli, mənana Bakuli tunəam ace nè pam aba Kərəsti Yesu ka.

15 Səm mənana kat səm gulna aba Kərəsti ka, bə səm səni anggo. Sə bə abea bwana atà wun, à ndanə bekə denyicau dàng ngga, Bakuli nè məngia wun bäləi.

16 Səm ngga, bə səm bwal kàngkàng arə bancame mənana səm bingñəna kam ngga.

17 Wun amə'eambəam, wu twal kusəam, sə wu kànì arə abwana mənana à kə twal kusəu mənana səm ləmdəa wun ngga.*

18 Kəla mənana ən nunkir wun tutù didyal ka, sə adyan ngga, mə nda ban bəsələa wuni dəm nə mərəm a məsəam, ama abwana pas ka, abia aməbura mala nggun-gangndəi mala Kərəsti† na.

19 Masələatea ka, kìfikì na. Bakuli malea nda bumia, agir kəsəkya à nda ka agir jali malea, sə babumia ka nda amur agir banza.

20 Sə ma'səm ngga, səm nda ka abwana mala kùli. Səm nda ban kundə nyare yiu mala Mə'amsə səm nə kuli, yì Mətalabangño Yesu Kərəsti.

21 Né rəcandəa male mala gandə nyesə agir kat abata yálban male ka, nè yia nggadi nggūrə səm mə ká lui bə pâ kəla nggūrəi məboarbwə.‡

* **3:17 3:17** Balli gbal aba: 1Kor 4:16; 11:1. † **3:18 3:18** abia aməbura mala nggun-gangndəi mala Kərəsti: Ko <<Abwana mənana à bìnəce kanigir amur lú mala Yesu amur nggun-gangndəi ka.>>

‡ **3:21 3:21** Balli gbal aba: 1Kor 15:35-58; Kol 3:4.

4

¹ Ace mani ka, wun amə'eambəam, wu cam kàngkàng aba kpata Mətalabangño. Wun mənana ən earkiyi earce wun raka, sə ֆabumam kə pi ace sən wun ngga, wu nda ka banboarnado mem andə mbulan-gulo mem.

*Buləs bakbabum amə kpata
Mətalabangño*

² Ən nggə buaki arə Yudiya sə ən nggə buaki arə Səntəki, wu earnə rəarə wun, acemənana wun ngga, wu nda ka mala Mətalabangño.

³ E, ən nggə zəmbo gbal, we biam mətúró məbafoe. Bwalı amaməna mənia ka. Yia ka à pak túró kərkər atàm aban hamnə Cau Amsəban, atarə səm sənəa Kəlemen andə acili abiām amətúró, mənana alulləia ka, à nda abə Maləmce mala Yiləmu ka.

⁴ Wu dum nə banboarnado aba dotarəu ma'wun wunəa Mətalabangño, a koya pwari ka. Nyare mə nə na wun dəm: Wu pak banboarnado!

⁵ Bə bwapəndəa sən domunyi ma'wun aba gibunda kat. Pà nə sau dang, Mətalabangño nə yiu.

⁶ Kəgır bə kəa tsək wun a do-tiki nə mürú dang. Aba koya gır ka, wu pakhiwi nə zəmba, wu ləmdəi Bakuli agir mənana wu earkiyicea ka, sə wu kə pak yàwá.*

⁷ Sə dorəpwala mala Bakuli, mənana kəbwə pà nə bwalte raka, nə bwal ֆabum wun andə denyicau ma'wun aba Kərəsti Yesu.

⁸ A masələate ka, wun amə'eamrəarəu, bə denyicau ma'wun bə do amur gır mənana kat

---

* **4:6 4:6** Balli gbal aba: Mat 6:25-34.

məsəcau na, nè yinə gulo, à nè pè aba kpate a njarì, məboarnsari na, məboarne na, andə mənana à nè earce ka. Gìr mənana kat karbañ nè boaro, sə gìr mənana kat kàrmúr boaro ko nè yinə bwangsəban ngga, wu tsək denyicau ma'wun amúrià.

⁹ Agir mənana kat wu kanì, wu oè, wu é, sə wu sən arəàm ngga, wu cia aba túró. Sə Bakuli mənana kə pa dorəpwala ka, nè do atà wun.[†]

*Buləs ləmdə yàwá ace
aboro mana à pe wi ka*

¹⁰ Ban kə boaram kərkér nè Mətalabangño, ama wu ləmdəna denyinəban ma'wun acem dəm. Ən sələna ama wu kə denyinə mim koya pwari, sə banì sauwuña bəti mənana wu kum dəmbu mala bwalàm nggàm raka.

¹¹ Ən pa aban bang mənia yì cau ka, acemənana mə nda aba təle ka dàng. Mim ngga ən kánina do dəmba nə gir mənana kat mə ndanəi ka,

¹² Ən súréñà rə do aba təle andə kume. Ən kánina do aba koya gir; ko aba dəmbəo, ko aba nzala, ko aba kume kpəm, ko aba dswanye.

¹³ Mə nə gandə pak koya gìr ka, nə rəcandəa mənana Kərəsti kə pam ngga.

¹⁴ Kat andə aməno ka, gbasha mənana wu pakkam abalə atanni mem ngga, ndanə boaro.

¹⁵ Wun amə Filipi ka, wu sələna ama abalə anonggio mala tita túró hamnə Cau Amsəban mem, lang ən nyig Masədoniya ka, kə wun nda

---

[†] **4:9 4:9** Balli gbal aba: Rom 15:33.

kè ikəlisiya mənana bwalàm nggàm, aba paboro ka. Kè bè ikəlisiya pa kàm anggo dàng.[‡]

16 Ko mənana mə nda a Tasalonika ka, wu túràmban nə aboro, ace pàkkam gbasha, pà kusə mwashat dang.[§]

17 Ón pa aban bang mənia yì cau ka acemənana mə nda rə alta boro aban wun ngga dàng. Nda ace mənana bè wu kum tangnakusəu mala péməboarne ma'wun ngga.

18 Ado ka, ón kuməna agir mənana kat bən pangnəia ka, yàle nə mur amurí. Ón lumsəna nə agirbunda kérkér nə aboro mənana wu tasəamban nəia nə bu Apafuroditus ka. À nda kəla aboro məboarne mənana agir'a na a ban Bakuli sə à kə pwasəbumi ka.*

19 Bakuli mem nè pà wun koya gır mənana wu kə paktèle ka, aba kume male nggea mə'nyangsangni† nə bu Kərəsti Yesu.

20 Adyan ngga, bè gulo o a ban Bakuli, yì Tár səm, málá male pà kàm dàng. Bè do anggo.

Masələata makkun

21 Wu pà makkun mem a ban aməkpata Kərəsti Yesu. Amə'eamrəarəu mənana səm nda atarə səm ngga, à kə makka wun kún.

22 Abwana mala Bakuli kat kə makka wun kún, nggeomurəmi ka amənana aba bala mala Kaisar[‡] ka.

‡ **4:15 4:15** Balli gbal aba: 2Kor 11:9. § **4:16 4:16** Balli gbal aba: Atúró 17:1; 1Tas 2:9. * **4:18 4:18** Balli gbal aba: Pur 29:18.

† **4:19 4:19** mə'nyangsangni: ko <>məboarne,>> ko <>məgule.>>

‡ **4:22 4:22** Kaisar: Mənia ka nda murəm məgule mala amə Roma.

23 Bè bwamuru mala Mətalabangŋo Yesu Kərəsti
do atà wun kat.

**Mbula-Bwazza
Portions of the Holy Bible in the Mbula-Bwazza
language of Nigeria**

copyright © 2022 The Seed Company

Language: Mbula (Mbula-Bwazza)

Contributor: The Seed Company

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 10 Sep 2025 from source files
dated 12 Jul 2025

dc693218-7e0b-5547-ab57-2e0275b90e93